

محمد مهدی بحر العلوم
عضو هیات علمی دانشگاه علامه طباطبائی

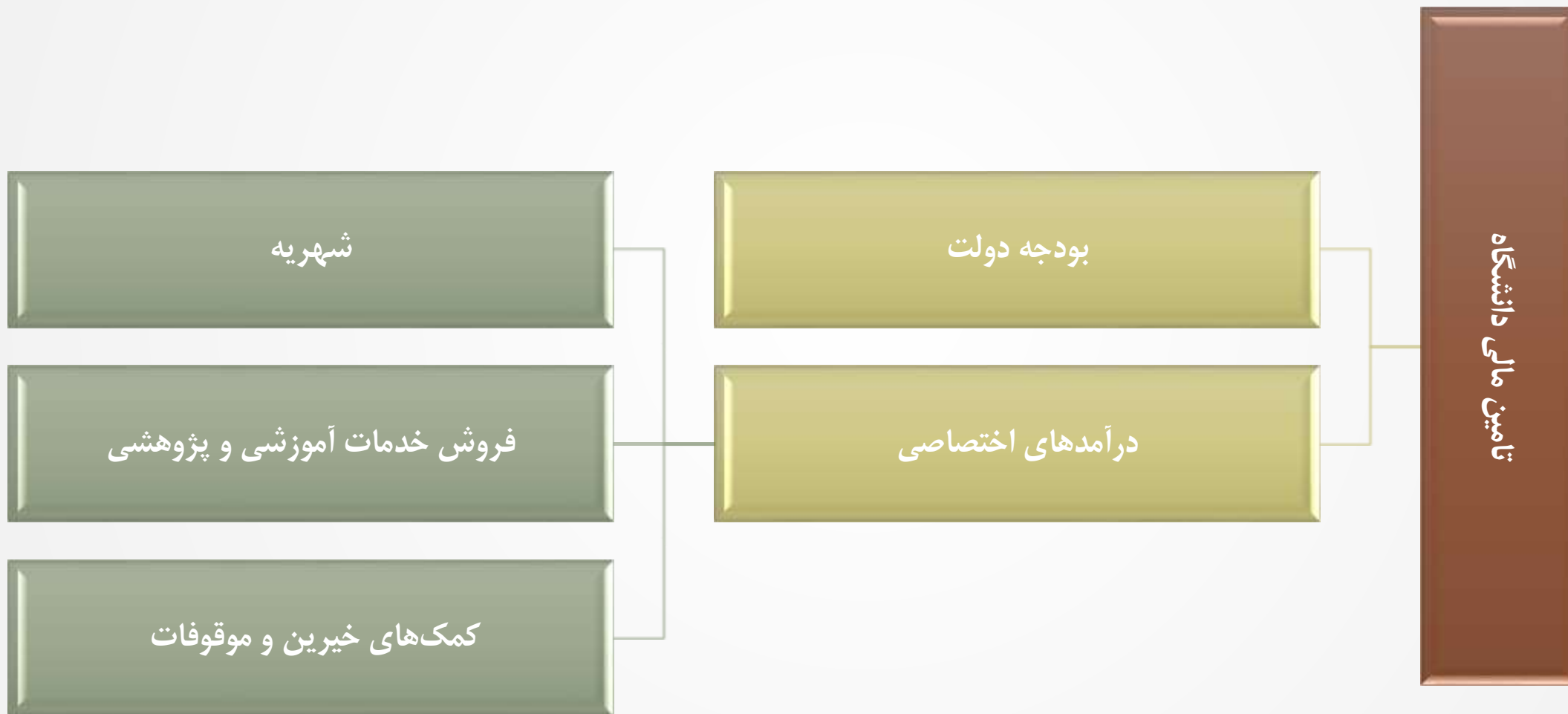
ارائه مدل‌های عملیاتی تامین مالی مبتنی بر ابزارهای نوین بدهی در آموزش عالی

همایش تحلیل مسائل و تامین منابع مالی در آموزش عالی
۲۳ آذرماه ۱۳۹۶

مقدمه

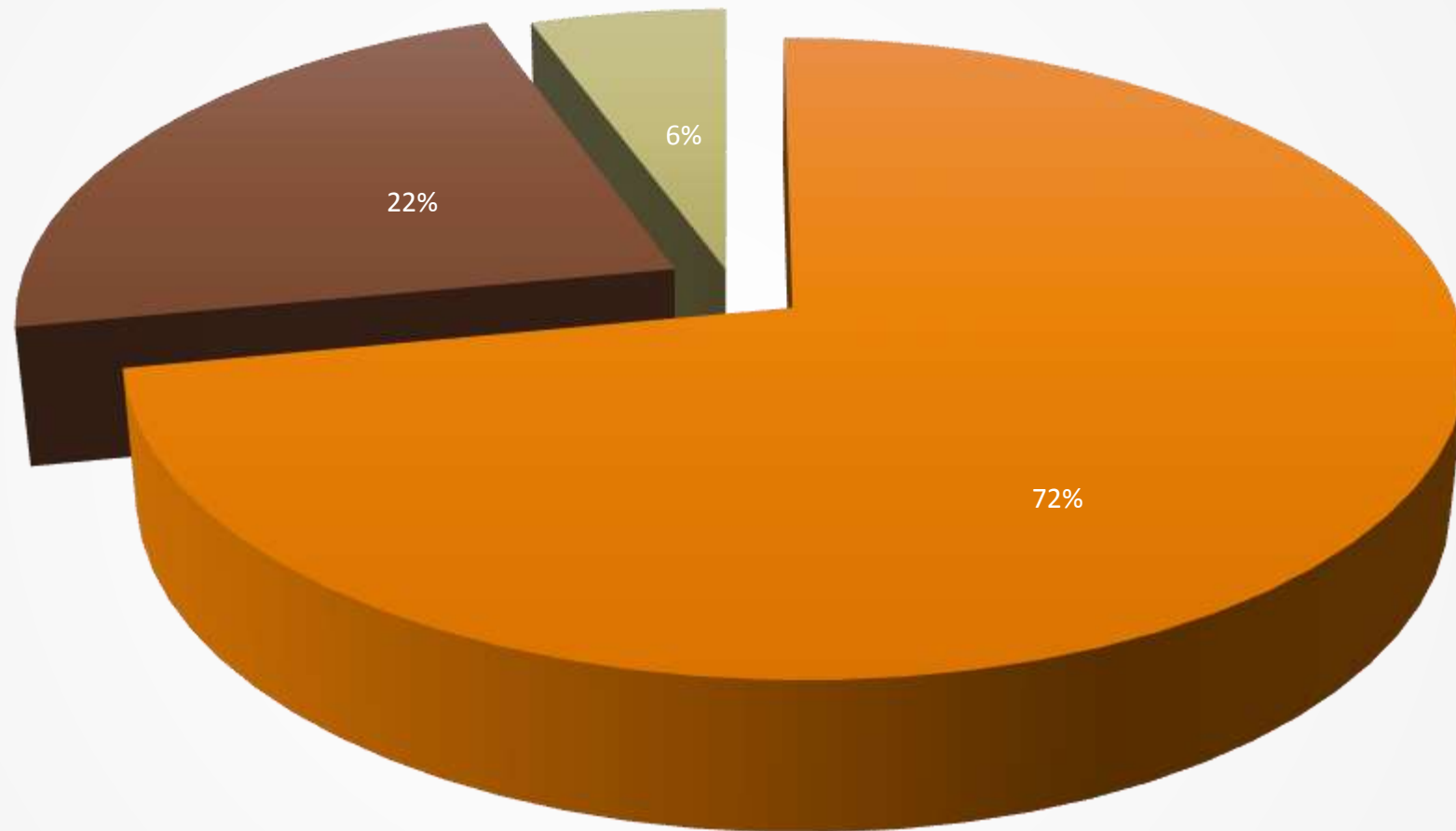
اهمیت و ضرورت توجه به تامین مالی آموزش عالی

عمده‌ترین منابع تامین مالی دانشگاه

تقسیم‌بندی روش‌های تامین منابع مالی دانشگاه در ایران

2

منبع: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری (۱۳۹۵)

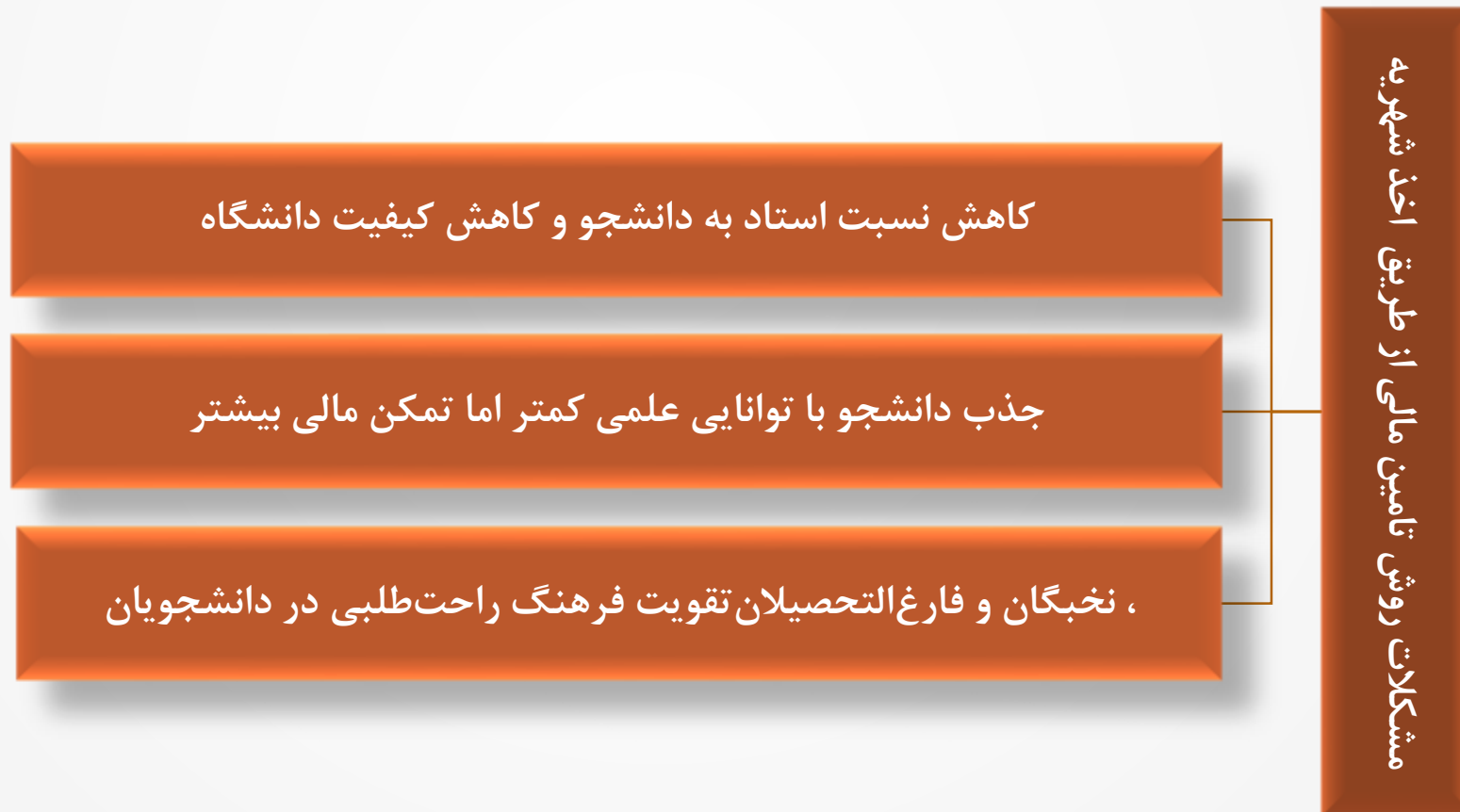
موقوفات و فروش خدمات آموزشی و پژوهشی   شهرداریه   بودجه دولت

تامین منابع مالی از بودجه دولتی

تامین منابع مالی از طریق اخذ شهریه

- از جمله منابع اصلی تامین هزینه‌های آموزشی

تامین منابع مالی خیرانه

- جایگاه با اهمیت آموزش در اعتلای کشور و همچنین اعتقادات دینی و باورهای عمومی به مسئله وقف
- کاهش وابستگی دانشگاه به دولت‌ها
- اشاره به ضرورت استفاده از ظرفیت وقف در آموزش عالی در برنامه ششم توسعه (ماده ۶۵)

تامین منابع مالی با استفاده از فروش خدمات آموزشی و پژوهشی

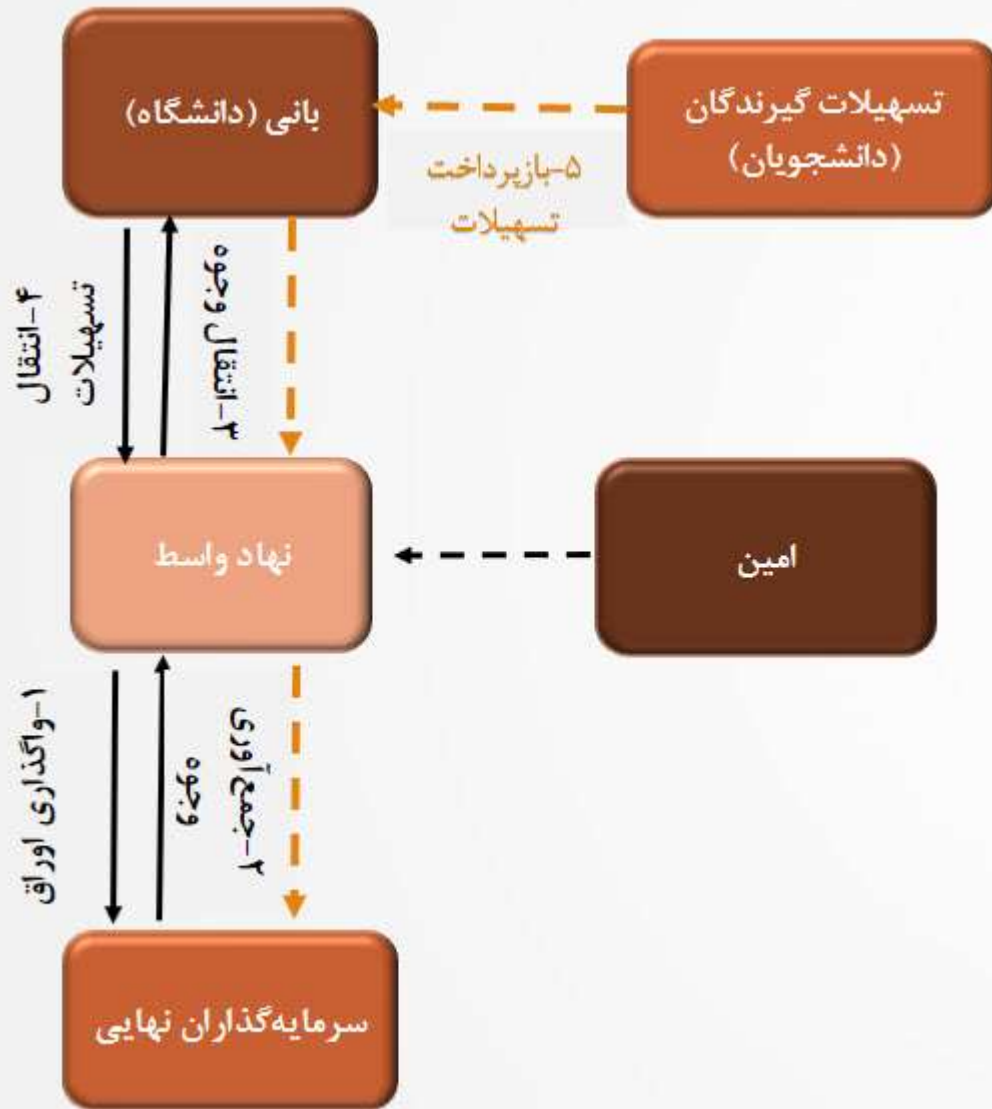
- همکاری و هماهنگی بیشتر بین دو مقوله علم (موسسات آموزش عالی) و صنعت
- شامل تحقیقات علمی کاربردی، تامین و تربیت نیروی انسانی ماهر و برنامه‌ریزی اجرای دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی کوتاه‌مدت و بلندمدت

روش‌ها و منابع نوین تامین مالی آموزش عالی - اوراق بهادار به پشتوانه وام‌های دانشجویی

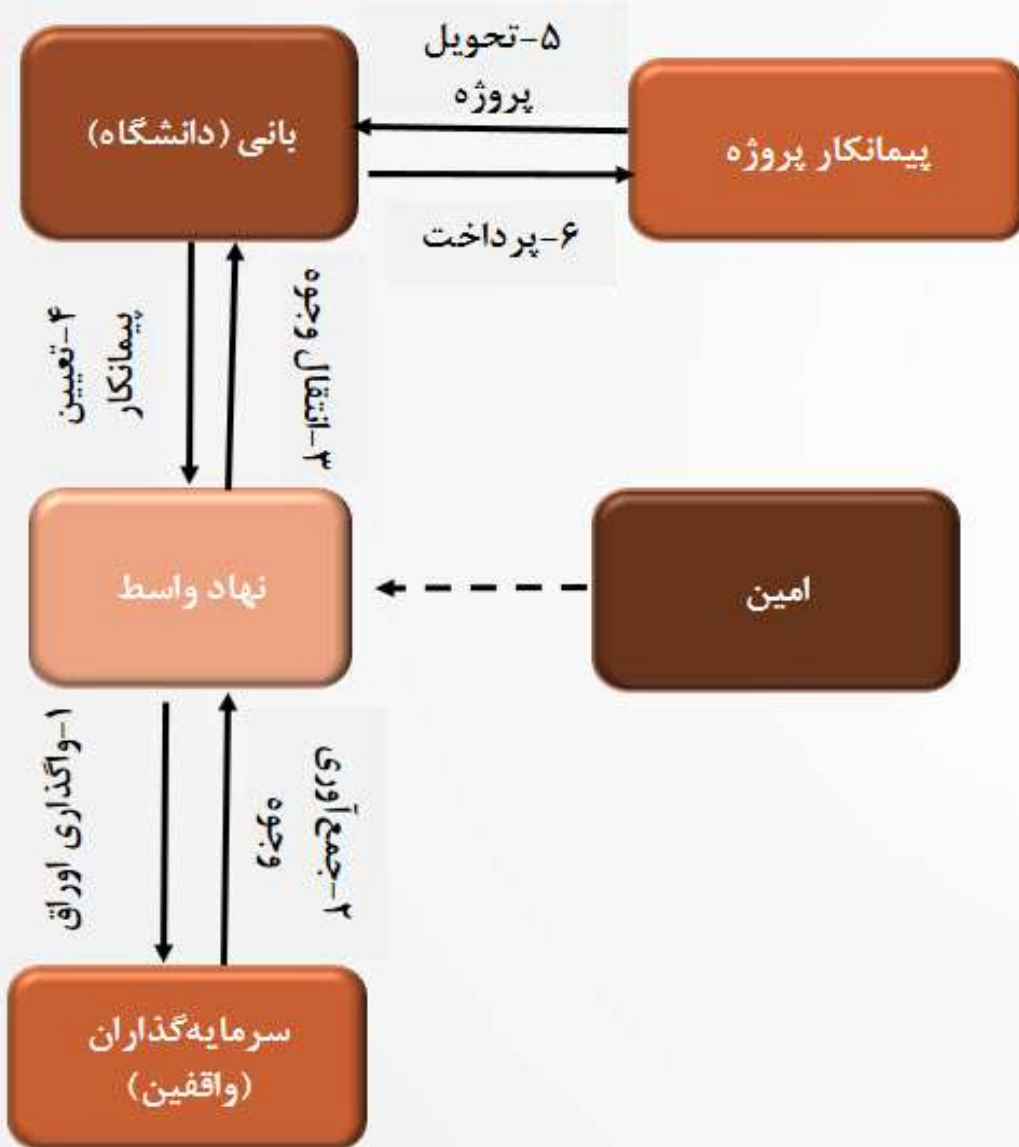

• اوراق بهادارسازی وام‌های دانشجویی از طریق تنزیل تسهیلات با استفاده از عقد اسلامی بیع دین و سپس انتقال این تسهیلات به خریداران اوراق، امکان دسترسی به نقدینگی قابل توجه و سریع را برای دانشگاه فراهم می‌کند.

❖ مزایای انتشار اوراق بهادار به پشتوانه وام دانشجویی

- ✓ افزایش نقدینگی
- ✓ بهبود مدیریت ریسک
- ✓ افزایش در تنوع منابع تامین مالی
- ✓ وام‌های دانشجویی که ماهیت غیر نقد داشته و نقدشوندگی پایینی دارند از این طریق با وجوه نقد جایگزین می‌شوند.

روش‌ها و منابع نوین تامین مالی آموزش عالی - اوراق وقف

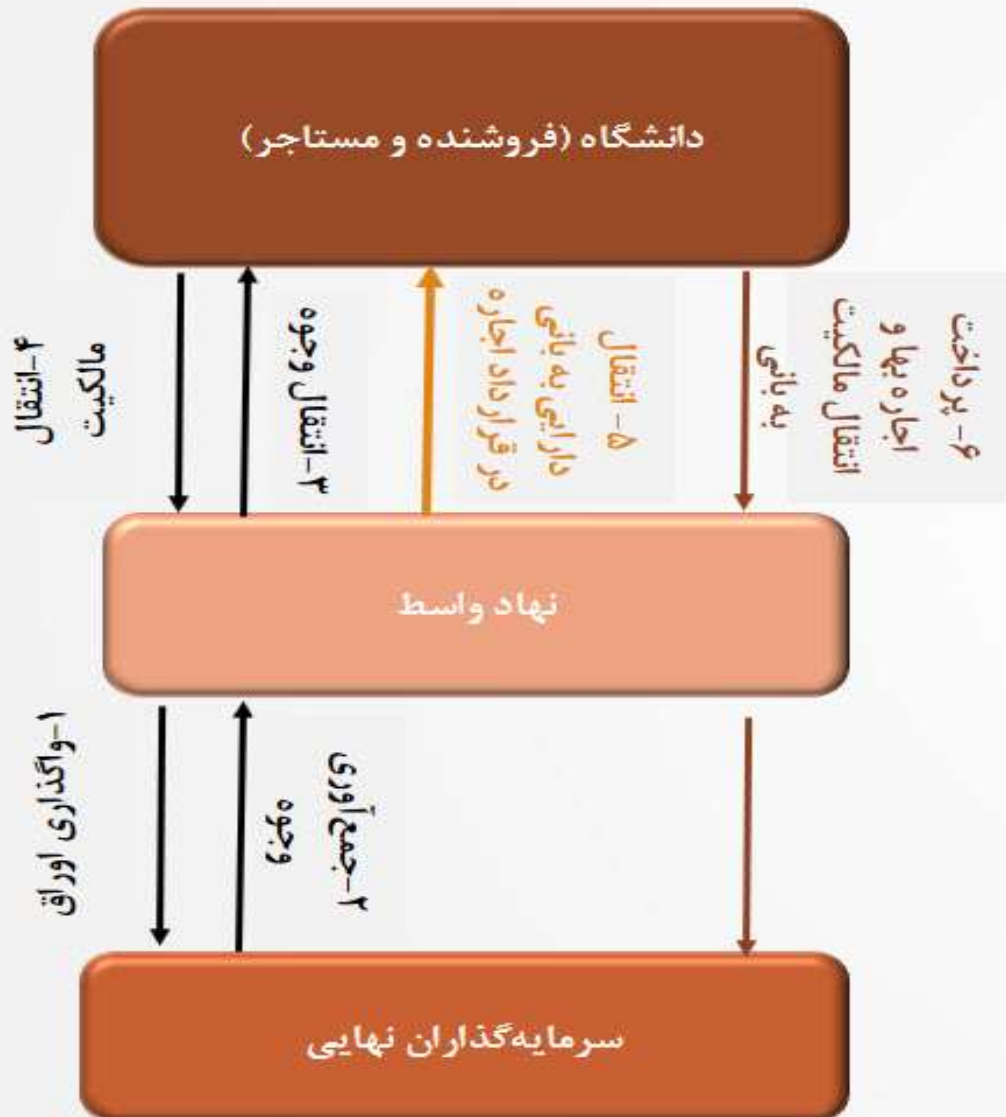

- دارندگان اوراق وقف افرادی هستند که به هر دلیلی تمایل به وقف نمودن دارایی خاص با مبلغ اندک دارند.
- به این وسیله امکان مشارکت تمامی افراد جامعه در این سنت حسنه به وجود می‌آید.

❖ مزایای انتشار اوراق وقف

- ✓ ابزار مالی غیرانتفاعی
- ✓ امکان جمع‌آوری وجوه خرد خیرین
- ✓ جذب نقدینگی مازاد خیرین

روش‌ها و منابع نوین تامین مالی آموزش عالی - اوراق اجاره

- در صکوک اجاره حق استفاده از منافع دارایی یا مجموعه‌ای از دارایی‌ها در برابر اجاره‌بها از مالک به شخص دیگری منتقل می‌شود.
- دارایی‌های دانشگاه کاملاً شرایط لازم برای اینکه مبنای انتشار اوراق اجاره قرار بگیرند را دارند.

❖ مزایای انتشار اوراق اجاره

- ✓ امکان تامین مالی با استفاده از دارایی‌های ثابت دانشگاه از طریق انتشار اوراق اجاره
- ✓ سرمایه‌گذاری وجوه دریافتی در فعالیتهای پر بازده

مزایای روش‌های نوین تامین مالی دانشگاه

- استفاده از ظرفیت‌های موجود در جامعه و به‌کارگیری منابع راکد مالی
- از آنجایی که دو روش اول هزینه مالی دارند لازم است تا وجوه دریافتی از این روش‌های تامین مالی در پروژه‌های دانش بنیان یا شرکت‌های نوپای پربازده سرمایه‌گذاری شوند و اوراق وقف نیز به این دلیل که تامین مالی رایگان محسوب می‌شود، در مصارف غیرانتفاعی دانشگاه کاربرد دارد.
- در روش‌های تامین مالی پیشنهادی، دانشگاه نظارت کامل بر مصارف وجوه تامین مالی شده دارد و می‌تواند استقلال خود را حفظ کند و نیاز به مصرف وجوه مطابق ردیف بودجه‌ای مشخص نمی‌باشد.
- امکان جذب سرمایه‌گذاری‌های خرد و مشارکت خیرین با وجوهات اندک را جهت تامین مالی دانشگاه فراهم می‌کند.
- دانشگاه‌ها به کمک استفاده از این ابزارها می‌توانند با توجه به محدودیت منابع و با اتکا به دارایی‌های ثابت و وام‌های پرداختی به انتشار اوراق بهادار اقدام کرده و از راه بازار سرمایه تامین مالی کنند.

ممنون از توجه شما

